

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име Тодоровић Новица Андреја
Датум и место рођења 23.08.1993. године, Крушевац

Основне студије

Универзитет /
Факултет Висока школа академских студија „ДОСИТЕЈ“
Студијски програм Општа економија
Звање Дипломирани економиста
Година уписа 2017
Година завршетка 2018
Просечна оцена 9,57

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Економски факултет у Нишу
Студијски програм Банкарство, финансије и осигурање
Звање Мастер економиста
Година уписа 2017
Година завршетка 2019
Просечна оцена 9,14
Научна област Финансије, банкарство и осигурање
Наслов завршног рада Развој и имплементација В2В модела електронског пословања

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Економски факултет у Нишу
Студијски програм Пословно управљање
Година уписа 2019
Остварен број ЕСПБ бодова 120
Просечна оцена 9,64

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације Анализа детерминанти нето каматне марже банака
Име и презиме ментора, звање Мирјана Јемовић, ванредни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације НСВ број 8/18-01-007/23-027 у Нишу, 06.11.2023. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 293
Број поглавља 4
Број слика (шема, графикона) 10
Број табела 41
Број прилога /

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

№ бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	Todorović, A., Jemović, M. & Marinković, S. (2024). An Analysis of the Determinants of Net Interest Margin of the Banking Sectors in Southeast European Countries. <i>Economic Themes</i> , 62(2), pp. 185-202. https://doi.org/10.2478/ethemes-2024-0010 <i>Рад анализира детерминанте нето каматне марже банака у земљама Југоисточне Европе у периоду 2012–2021. године применом рооодед OLS методе. Резултати показују да девизни курс, реална каматна стопа, концентрација и величина банкарског сектора имају значајан и позитиван утицај на NIM, док инфлација има слабији позитиван ефекат. Остале варијабле нису статистички значајне. Налази указују на значај макроекономских фактора и тржишне структуре у условима високе евроизације, као и на то да се ефекти депрецијације и раста каматних стопа преваходно преносе на активну страну биланса банака.</i>	M51
2	Todorović, A., Popović, A., Vučić, V., & Barjaktarević, M. (2025). The impact of macroeconomic factors on bank profitability: Evidence from selected Southeast European countries. <i>International Review</i> , 3-4, pp. 28-36. https://doi.org/10.5937/intrev2504028T <i>Рад анализира утицај макроекономских фактора на профитабилност банкарског сектора у девет земаља југоисточне Европе у периоду 2012–2021. године, применом панел анализе. Резултати показују да GDP по глави становника има позитиван, али нелинеаран утицај на ROA и ROE, што указује на опадајуће приносе на вишим нивоима развоја. Девизни курс има позитиван утицај на профитабилност, док кредитни ризик, конкуренција и инфлација имају негативан, али статистички незнатан ефекат. Налази указују на сложен и нелинеаран карактер детерминанти профитабилности у транзиционим економијама.</i>	M23
3	Colić, S., Todorović, A., & Radenović, Ž. (2024). Učinak merdžera i akvizicija na profitabilnost banaka. <i>Bankarstvo</i> , 53(1), pp. 102-121. https://doi.org/10.5937/bankarstvo2401102C <i>Рад анализира утицај мерџера и аквизиција као стратегија реструктурирања на профитабилност банака у Републици Србији у периоду 2018–2022. године. Истраживање обухвата AIK банку, OTP банку, Raiffeisen банку, Банку Поштанска штедионица и NLB Комерцијалну банку. Резултати показују да након спајања и преузимања долази до раста кључних показатеља профитабилности, што указује на ефекте економије обима, смањења трошкова и јачања тржишне позиције. Међутим, утврђено је да на профитабилност утичу и макроекономски фактори, што указује на комплексност процеса формирања финансијских перформанси банкарског сектора.</i>	M52

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА **НЕ**

Кандидат Андреја Тодоровић (1) положио је све испите предвиђене наставним планом и програмом докторских студија Економског факултета у Нишу, (2) успешно одбранио два докторантска колоквијума презентујући резултате истраживања у вези са пријавом докторске дисертације, (3) пријавио тему докторске дисертације за коју је добијена сагласност од стране Економског факултета и Универзитета у Нишу (Одлука НСВ број 8/18-01-007/23-027, у Нишу, 06.11.2023. године) и (4) објавио потребан број радова из научне области у оквиру које је урађена докторска дисертација у предвиђеним научним часописима. Кандидат је Факултету поднео захтев за одређивање Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и одговарајући број примерака урађене докторске дисертације. Имајући претходне чињенице у виду, констатујемо да кандидат Андреја Тодоровић испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Економског факултета и Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада - докторске дисертације Економског факултета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Садржај докторске дисертације, поред увода, закључка и литературе, чине четири логички и тематски повезана поглавља. Прва два поглавља имају теоријско-концептуални карактер, треће поглавље пружа преглед релевантних емпиријских истраживања, док је у четвртном поглављу спроведено емпиријско истраживање детерминанти нето каматне марже у европским земљама.

Прво поглавље, под називом „Нето каматна маржа као концептуални оквир за мерење профитабилности банака“, усмерено је на постављање теоријских и методолошких основа за разумевање улоге нето каматне марже у савременом банкарству. Полазећи од улоге банке као финансијског посредника, анализирају се историјски развој банкарства, појам и функције банке, као и теоријске основе постојања банака кроз агенцијску теорију, теорију асиметричних информација, трансакционих трошкова и економије обима. Посебна пажња посвећена је савременим трендовима у банкарству и различитим приступима мерењу пословних перформанси банака. Завршни део поглавља посвећен је појму, значају и улози нето каматне марже као једног од кључних показатеља профитабилности банкарског сектора.

Друго поглавље, под називом „Теоријски оквир анализе детерминанти нето каматне марже“, фокусирано је на теоријске моделе и факторе који објашњавају формирање и кретање нето каматне марже. Анализирани су Monti-Klein монополски модел и Но и Saunders дилерски модел, као и модели концентрације и конкуренције који објашњавају утицај тржишне структуре на банкарске перформансе. Централни део поглавља чини систематизација детерминанти нето каматне марже на макроекономске, банкарске и институционалне. У оквиру макроекономских детерминанти анализирани су инфлација, бруто домаћи производ, каматна стопа, девизни курс и незапосленост, док су у оквиру банкарских детерминанти размотрени кредитни ризик, ликвидност, величина банке, концентрација,

ренција, капитализација и оперативна ефикасност. Институционалне детерминанте обухватају регулаторне фондове, обавезне резерве, систем осигурања депозита, баријере уласка и квалитет институција.

Четврто поглавље, под називом „Преглед емпиријских истраживања детерминанти нето каматне марже“, пружа систематизован приказ релевантне научне литературе и досадашњих емпиријских истраживања. Посебна пажња посвећена је методолошким приступима, пре свега панел регресионим моделима, динамичким панел методама и анализама временских серија. Приказан је развој емпиријске литературе, од раних истраживања до савремених анализа које укључују институционалне факторе. Такође су анализиране регионалне специфичности истраживања у Европи, Азији, САД, Латинској Америци и земљама у транзицији, са посебним освртом на Западни Балкан и Републику Србију.

Четврто поглавље, под називом „Анализа детерминанти нето каматне марже у банкарским секторима европских земаља“, представља емпиријски део дисертације. У поглављу су приказани подаци, методолошки оквир и примењене економетријске методе. Истраживање је спроведено на узорку европских земаља, а резултати су анализирани за укупан узорак, као и за земље Европске уније, еврозоне, ван еврозоне и земље кандидате за чланство у Европској унији. Поред анализе резултата и дијагностике модела, спроведена је компаративна анализа детерминанти нето каматне марже, укључујући и анализу положаја Србије у европском контексту. У завршном делу поглавља дискутовани су резултати истраживања, њихове теоријске и практичне импликације, као и ограничења и препоруке за будућа истраживања.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Вредновањем постављених истраживачких хипотеза у овој докторској дисертацији успешно су остварени дефинисани научни циљеви истраживања. Основни циљ дисертације, који се односи на анализу нето каматне марже као једног од најзначајнијих показатеља профитабилности банкарског сектора, реализован је кроз свеобухватну теоријску и емпиријску анализу детерминанти нето каматне марже у европским земљама и различитим групама земаља.

Применом савремених економетријских метода на панел узорку европских земаља идентификоване су значајне макроекономске, банкарске и институционалне детерминанте нето каматне марже, чиме је потврђена основна истраживачка хипотеза о утицају ових фактора на кретање нето каматне марже банака. Резултати истраживања указују да се значај појединих детерминанти мења у условима кризних тенденција, као и да укључивање институционалних варијабли доприноси већој предикторској моћи модела. Такође, потврђене су разлике у утицају степена конкуренције и осталих детерминанти између земаља еврозоне, земаља ван еврозоне и земаља кандидата за чланство у Европској унији.

Поред основног циља, остварени су и специфични циљеви истраживања који се односе на анализу утицаја детерминанти у различитим групама земаља, сагледавање савремених трендова у банкарству и анализу микроекономских модела банке као финансијског посредника. Посебан научни допринос дисертације огледа се у интеграцији теоријских приступа и емпиријских налаза, као и у формулисању препорука значајних за унапређење ефикасности, конкурентности и стабилности банкарског сектора.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Вредновање значаја и научног доприноса резултата докторске дисертације може се сагледати са теоријског, методолошког и емпиријског аспекта. Са теоријског аспекта, дисертација доприноси систематизацији и продубљивању постојећих сазнања о нето каматној маржи као једном од кључних показатеља профитабилности банкарског сектора. Посебан допринос огледа се у интеграцији различитих теоријских приступа банци као финансијском посреднику, као и у свеобухватној анализи макроекономских, банкарских и институционалних детерминанти нето каматне марже.

Са методолошког и истраживачког аспекта, научни допринос дисертације огледа се у примени савремених економетријских метода, пре свега панел анализе и динамичких панел модела, у циљу идентификовања значајних детерминанти нето каматне марже у банкарским секторима европских земаља. Додатни допринос представља компаративна анализа различитих група земаља, којом су идентификоване специфичности у деловању појединих детерминанти у земљама еврозоне, ван еврозоне и земљама кандидатима за чланство у Европској унији. Резултати истраживања указују и на то да присуство кризних тенденција утиче на промену значаја појединих детерминанти нето каматне марже.

Научни допринос дисертације огледа се и у формулисању закључака и препорука које могу бити значајне за креаторе економске политике, регулаторна тела и менаџмент банака у процесу унапређења ефикасности, конкурентности и стабилности банкарског система.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Кандидат је током израде докторске дисертације показао висок степен самосталности у научноистраживачком раду, те се може констатовати да је дисертација резултат његовог самосталног и систематичног научног ангажовања. Кандидат је самостално дефинисао предмет, циљеве и хипотезе истраживања, као и структуру докторске дисертације и методолошки оквир истраживања. На основу критичке анализе релевантне научне литературе и

не адекватних економетријских и статистичких метода, самостално је спровео емпиријско истраживање и анализирао научно утемељене и аргументоване закључке. Кандидат је такође указао на ограничења истраживања и предложио правце будућих истраживања, уз уважавање сугестија ментора и чланова Комисије током израде дисертације.

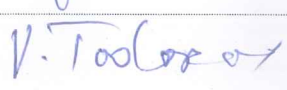

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу оцене резултата истраживања, научног доприноса и значаја дисертације, као и степена остварености постављених циљева и самосталности научног рада кандидата, Комисија констатује да је докторска дисертација одговарајућег квалитета и урађена у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу. Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Андреје Тодоровића под називом „Анализа детерминанти нето каматне марже банака“ и предлаже Наставно-научном већу Економског факултета у Нишу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије НСВ број 818-01-5/26-16

Датум именовања Комисије 23.04.2026. године

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	др Срђан Маринковић, редовни професор Финансије, банкарство и осигурање (Ужа научна област)	Економски факултет, Универзитет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
	др Мирјана Јемовић, ванредни професор Финансије, банкарство и осигурање (Ужа научна област)	Економски факултет, Универзитет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	др Виолета Тодоровић, редовни професор Финансије и финансијске институције (Научна област)	Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу (Установа у којој је запослен)	
	др Мирјана Јемовић, ванредни професор Финансије, банкарство и осигурање (Ужа научна област)	Економски факултет, Универзитет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	др Срђан Маринковић, редовни професор Финансије, банкарство и осигурање (Ужа научна област)	Економски факултет, Универзитет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
	др Виолета Тодоровић, редовни професор Финансије и финансијске институције (Научна област)	Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

11. мај 2026. године у Нишу